

# Hof van Cassatie van België

## Arrest

Nr. S.23.0005.N

**OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN BRUGGE**, met zetel te 8000 Brugge, Ruddershove 4, ingeschreven bij de KBO onder het nummer 0207.832.792,

eiseres,

vertegenwoordigd door mr. Beatrix Vanlerberghe, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, waar de eiseres woonplaats kiest,

**tegen**

**T. N.,**

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 9051 Gent, Drie Koningenstraat 3, waar de verweerder woonplaats kiest.

## **I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF**

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Gent, afdeling Brugge, van 7 september 2022.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft op 8 juli 2024 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer Ilse Couwenberg heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

## **II. CASSATIEMIDDEL**

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

## **III. BESLISSING VAN HET HOF**

### ***Beoordeling***

1. Artikel 2, 2°, a, van de wet van 20 december 2002 betreffende de bescherming van preventieadviseurs, hierna Wet Bescherming Preventieadviseurs, omschrijft een preventieadviseur als elke natuurlijke persoon, verbonden aan een interne dienst voor preventie en bescherming op het werk, met wie de werkgever een arbeidsovereenkomst heeft gesloten of die verbonden is met de werkgever krachtens een statuut waarbij zijn rechtspositie eenzijdig is geregeld door de overheid en die daadwerkelijk tewerkgesteld wordt door die werkgever en die de opdrachten vervult die zijn vastgesteld krachtens artikel 33, § 1, vierde lid, en § 3, van de Wet Welzijn Werknemers.

Krachtens artikel 3 Wet Bescherming Preventieadviseurs kan de werkgever de overeenkomst met de preventieadviseur enkel beëindigen om redenen die vreemd zijn aan zijn onafhankelijkheid of om redenen waaruit blijkt dat hij niet bekwaam is om zijn opdrachten uit te oefenen en voor zover hij de procedures als bedoeld in deze wet naleeft.

Krachtens artikel 5, 2°, Wet Bescherming Preventieadviseurs is de werkgever die het voornemen heeft de overeenkomst van een preventieadviseur te beëindigen, verplicht tegelijkertijd aan de leden van het comité of de comités voor preventie en bescherming op het werk, hierna CPBW, aan wie ook het voorafgaand akkoord over de aanduiding moet worden gevraagd bij een aangetekende brief het voorafgaand akkoord over de beëindiging van de overeenkomst te vragen en hen een afschrift mee te delen van de brief die werd verzonden aan de betrokken preventieadviseur.

De artikelen 6 tot en met 9 Wet Bescherming Preventieadviseurs bepalen hoe de procedure verloopt naargelang het CPBW al dan niet zijn akkoord geeft.

Artikel 10, 1°, Wet Bescherming Preventieadviseurs bepaalt dat de werkgever aan de preventieadviseur wiens overeenkomst wordt beëindigd een vergoeding is verschuldigd indien hij de krachtens deze wet voorgeschreven procedures niet volgt.

Krachtens artikel II.1-19, § 1 van de Codex van 28 april 2017 over het welzijn op het werk duidt de werkgever de preventieadviseurs of hun tijdelijke plaatsvervangers aan, vervangt hij hen of verwijdt hij hen uit hun functie, na voorafgaand akkoord van het CPBW.

2. Uit deze bepalingen volgt dat een werknemer die de aan een preventieadviseur toevertrouwde welzijnsopdrachten feitelijk vervult, ook zonder daartoe formeel door de werkgever te zijn aangesteld, de ontslagbescherming bepaald in de Wet Bescherming Preventieadviseurs geniet.

Het middel dat uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt naar recht.

### ***Dictum***

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiseres tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiseres op 574,33 euro en op de som van 24 euro ten gunste van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Koen Mestdagh, als voorzitter, sectievoorzitter Geert Jocqué, en de raadsheren Ilse Couwenberg, Myriam Ghyselen en Bruno Lietaert, en in openbare rechtszitting van 18 november 2024 uitgesproken door sectievoorzitter Koen Mestdagh, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Wim Vanderputten.

W. Vanderputten

B. Lietaert

M. Ghyselen

I. Couwenberg

G. Jocqué

K. Mestdagh

.

**VOORZIENING IN CASSATIE**

**VOOR:** het **OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELJK WELZIJN BRUGGE**, met ondernemingsnummer 0207.832.792, met zetel te 8000 Brugge, Ruddershove 4,

eiser tot cassatie,

bijgestaan en vertegenwoordigd door ondergetekende advocaat bij het Hof van Cassatie Beatrix Vanlerberghe, kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Amerikalei 187/302, bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan,

**TEGEN:** de heer **N. T.**,

verweerder in cassatie,

\*

\*

\*

Aan mevrouw de Eerste Voorzitter en de heer Voorzitter van het Hof van Cassatie,

Aan de Dames en Heren Raadsheren, leden van het Hof van Cassatie,

Hooggeachte Dames en Heren,

Eiser heeft de eer het arrest aan Uw beoordeling te onderwerpen dat op 7 september 2022 op tegenspraak tussen partijen door de 3<sup>de</sup> kamer van het arbeidshof Gent, afdeling Brugge, werd gewezen (2021/AR/146).

### **FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN**

1. Verweerder trad op 1 februari 2020 in dienst van eiser, krachtens een schriftelijke arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur als verantwoordelijke voor een gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Op 4 maart 2020 liet het AZ Sint Jan Brugge-Oostende aan eiser en verweerder schriftelijk weten dat het ziekenhuis niet bereid was om verder deel te nemen aan het project betreffende de gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Eiser liet verweerder dezelfde avond per e-mail weten dat verweerder voor de volgende dag dienstvrijstelling werd verleend en dat verweerder op 6 maart 2020 werd verwacht bij de directie van eiser.

Op die dag vond het onderhoud plaats en richtte eiser een aangetekende brief aan verweerder waarin hem werd meegedeeld dat de adjunct-algemeen directeur van eiser besliste om de arbeidsovereenkomst stop te zetten en dat hem een bezoldigde dienstvrijstelling werd verleend in afwachting van de beslissing in dit dossier.

Bij aangetekende brief van 12 maart 2020 deelde eiser aan verweerder mee dat het comité voor preventie en bescherming op het werk de beëindiging van verweerders arbeidsovereenkomst had goedgekeurd.

Verweerders raadsman stelde eiser op 13 maart 2020 in gebreke wegens beëindiging van de arbeidsovereenkomst zonder naleving van de procedure ter bescherming van de preventieadviseurs. Naast een opzeggingsvergoeding werd ook een beschermingsvergoeding en een schadevergoeding wegens misbruik van ontslagrecht gevorderd.

De partijen slaagden niet erin het geschil in der minne te regelen.

2. Bij verzoekschrift van 23 april 2020 vorderde verweerder de veroordeling van eiser tot betaling van een opzeggingsvergoeding, een beschermingsvergoeding en een schadevergoeding wegens misbruik van ontslagrecht.

3. Bij tussenvonnis van 17 mei 2021 verklaarde de arbeidsrechtbank Gent, afdeling Brugge, de vordering gedeeltelijk gegrond.

Eiser werd veroordeeld tot betaling van een beschermingsvergoeding tot beloop van 146.017,06 euro.

4. Op 29 juli 2021 stelde eiser hoger beroep in tegen dit vonnis.

Bij arrest van 7 september 2022 verklaart het arbeidshof Gent, afdeling Brugge, eisers hoger beroep ongegrond, bevestigt het arbeidshof het bestreden vonnis waarbij eiser wordt veroordeeld tot betaling van een beschermingsvergoeding ten bedrage van 146.017,06 euro, en zegt het arbeidshof voor recht dat dit bedrag te vermeerderen is met de wettelijke en vergoedende intresten vanaf 6 maart 2020 en met de gerechtelijke intresten vanaf 23 april tot de datum van de effectieve betaling.

Tegen dit arrest komt eiser op met het volgende middel tot cassatie.

### **ENIG MIDDEL TOT CASSATIE**

#### **Geschonden wetsbepalingen**

- artikelen 2, tweede lid, 2°, 5, 6, 7 en 10 van de wet van 20 december 2002 betreffende de bescherming van de preventieadviseurs (hierna Wet Bescherming Preventieadviseurs);

#### **Aangevochten beslissing**

Het arbeidshof verklaart eisers hoger beroep ongegrond, bevestigt het bestreden vonnis waarbij eiser wordt veroordeeld tot betaling van een beschermingsvergoeding ten bedrage van 146.017,06 euro, en zegt voor recht dat dit bedrag te vermeerderen is met de wettelijke en vergoedende intresten vanaf 6 maart 2020 en met de gerechtelijke intresten vanaf 23 april tot de datum van de effectieve betaling.

Het arbeidshof beslist aldus op volgende gronden (p. 13-14 van het bestreden arrest):

*“6.2.2.2. Daarnaast merkt [eiser] op dat het ontbrak aan een voorafgaand akkoord van het Comité voor preventie en bescherming met de aanstelling als preventieadviseur.*

*Dit is echter geen reden om de toepassing van de wettelijke bescherming uit te sluiten.*

*De wettelijke definitie van de preventieadviseur stelt met het oog op zijn bescherming geen voorwaarde in verband met de wijze van aanstelling. De bescherming kan hiervan dan ook niet afhankelijk worden gesteld [...].*

*Aangezien alle voorwaarden bepaald in de wet van 20 december 2002 vervuld zijn om te besluiten tot een tewerkstelling als preventieadviseur, is de bescherming van toepassing.*

*Het gebrek aan goedkeuring van het identificatiedocument door het comité voor preventie en bescherming op het werk, levert om dezelfde reden evenmin een tegenargument op.*

*[...]*

### **6.2.3. Besluit**

*Op grond van de voormelde vaststellingen besluit het arbeidshof dat verweerder als preventieadviseur de ontslagbescherming genoot zoals bepaald in de wet van 20 december 2002.”*

## **Grieven**

Artikel 2 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs beschouwt als preventieadviseur, onder meer, elke natuurlijke persoon die verbonden is aan een interne dienst voor preventie en bescherming op het werk, met wie de werkgever een arbeidsovereenkomst heeft gesloten, die daadwerkelijk tewerkgesteld wordt door die werkgever en die de opdrachten vervult die zijn vastgesteld krachtens artikel 33, § 1, vierde lid, en § 3, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.



Artikel 10 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs kent in de bij die wetsbepaling bedoelde gevallen een beschermingsvergoeding toe aan de preventieadviseur wiens overeenkomst wordt beëindigd.

Uit die wetsbepaling en de bewijsregels volgt dat de werknemer die aanspraak maakt op die beschermingsvergoeding, moet aantonen dat hij op het ogenblik van zijn ontslag de hoedanigheid van preventieadviseur bezit en moet verbonden zijn aan een preventiedienst.

Overeenkomstig artikel 5 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs is de werkgever die het voornemen heeft de overeenkomst van een preventieadviseur te beëindigen, verplicht tegelijkertijd aan de leden van het comité of de comités voor preventie en bescherming op het werk aan wie ook het voorafgaand akkoord over de aanduiding moet gevraagd worden bij een aangetekende brief een voorafgaand akkoord over de beëindiging van de overeenkomst te vragen en hen een afschrift mee te delen van de brief die werd verzonden aan de betrokken preventieadviseur. De artikelen 6 en 7 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs bepalen hoe de procedure verder verloopt naargelang het comité voor preventie en bescherming op het werk al dan niet zijn akkoord geeft.

Overeenkomstig artikel II.1-19 van de Codex van 28 april 2017 over het welzijn op het werk duidt de werkgever de preventieadviseurs of hun tijdelijke plaatsvervangers aan, vervangt hij hen of verwijdert hij hen uit hun functie, na voorafgaand akkoord van het comité voor preventie en bescherming op het werk.

De hoedanigheid van preventieadviseur kan onder meer blijken uit het identificatiedocument dat de werkgever verplicht moet opstellen en waarin onder meer de samenstelling van de interne preventiedienst wordt vermeld.

Uit die wetsbepalingen volgt dat een preventieadviseur maar rechtsgeldig kan worden aangeduid, worden vervangen of verwijderd uit zijn functie en bijgevolg ook slechts de ontslagbescherming waarin de Wet Bescherming Preventieadviseurs voorziet, geniet ingeval hij na voorafgaand akkoord van het comité voor preventie en bescherming op het werk is aangeduid.

De werkgever beslist immers niet alleen over de aanwijzing van de preventieadviseur. Hij behoeft het akkoord van het comité voor preventie en bescherming op het werk of, bij ontstentenis daarvan, de vakbondsafvaardiging. Komen zij niet tot een akkoord, dan winnen zij het advies van de bevoegde arbeidsinspecteur in. Dat geldt begrijpelijkerwijze ook voor de vervanging en de verwijdering van de preventieadviseur. Zo niet zou de werkgever het akkoord in

de praktijk gemakkelijk kunnen omzeilen en aan de regeling alle ware betekenis kunnen ontnemen. Daartoe zou het volstaan de preventieadviseur na enkele dagen eigenmachtig te vervangen of hem gewoon uit zijn functie te ontslaan.

Waarborgen voor aanwijzing, vervanging en verwijdering vormen één geheel. Het vereiste van akkoord en eventueel advies voor vervanging en verwijdering geldt logischerwijze dan ook alleen voor het diensthoofd dat met akkoord is aangewezen.

De hoger in herinnering gebrachte wetsbepalingen beschermen niet alleen de preventieadviseur, maar diens functie. Zij waarborgen dat de functie steeds wordt uitgeoefend met instemming althans inspraak van het comité of de vakbondsafvaardiging. Zij verlenen de preventieadviseur geen bescherming tegen onrechtmatig ontslag, zoals de leden van het comité genieten.

In zijn syntheseconclusie in hoger beroep (p. 13-15) voerde eiser aan dat de bescherming enkel geldt voor preventieadviseurs die regelmatig zijn aangesteld overeenkomstig de bepalingen van de wetgeving ter zake en dat zij zich niet uitstrekt tot personen die opdrachten uitvoeren die vallen onder de bevoegdheid van een preventieadviseur zonder te zijn aangesteld in die hoedanigheid. Eiser voerde voorts, met verwijzing naar rechtspraak, aan dat het door verweerder overgelegde identificatiedocument (verweerders stuk 29) vals is, nooit is goedgekeurd voor het comité voor preventie en bescherming op het werk zoals verweerder zelf onderschrijft in zijn syntheseconclusie, en niet op die manier heeft bestaan binnen de onderneming van eiser.

Het arbeidshof overweegt in strijd met de hoger in herinnering gebrachte wetsbepalingen dat het ontbreken van een voorafgaand akkoord van het comité voor preventie en bescherming met verweerders aanstelling als preventieadviseur geen reden is om de toepassing van de wettelijke bescherming uit te sluiten, op de grond dat de wettelijke definitie van de preventieadviseur geen voorwaarde stelt in verband met de wijze van aanstelling en dat het gebrek aan goedkeuring van het identificatiedocument door het comité voor preventie en bescherming op het werk om dezelfde reden evenmin een tegenargument oplevert (schending van de artikelen 2, tweede lid, 2°, en 5, 6 en 7 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs, zoals gepreciseerd in de aanhef van het middel, II.1-19 van de Codex van 28 april 2017 over het welzijn op het werk).

Het arbeidshof beslist op die gronden bijgevolg niet naar recht dat verweerder de bij de Wet Bescherming Preventieadviseurs beoogde ontslagbescherming genoot en bevestigt ook niet naar recht het bestreden vonnis waarbij eiser wordt veroordeeld tot betaling van een beschermingsvergoeding ten

bedrage van 146.017,06 euro (schending van alle in het middel aangeduide wetsbepalingen).

NIET VERBETERDE KOPIE

### **TOELICHTING BIJ HET ENIG MIDDEL**

Artikel 10 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs kent in de bij die wetsbepaling bedoelde gevallen een beschermingsvergoeding toe aan de preventieadviseur wiens overeenkomst wordt beëindigd. Uit die wetsbepaling en de bewijsregels volgt dat de werknemer die aanspraak maakt op die beschermingsvergoeding, moet aantonen dat hij op het ogenblik van zijn ontslag de hoedanigheid van preventieadviseur bezit en moet verbonden zijn aan een preventiedienst (Cass. 15 juni 2015, AR S.14.0079.N). De hoedanigheid van preventieadviseur kan onder meer blijken uit het identificatiedocument dat de werkgever verplicht moet opstellen en waarin onder meer de samenstelling van de interne preventiedienst wordt vermeld (K. DECRUYENAERE, C. PIL en A. WILS, “De Wet Bescherming Preventieadviseurs 20 jaar later. Een overzicht van rechtspraak”, Or. 2022, 243-244).

Het arbeidshof beslist dat verweerder toch recht heeft op de beschermingsvergoeding waarin artikel 10 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs voorziet, ook al ontbreekt het voorafgaand akkoord van het comité voor preventie en bescherming met verweerders aanstelling als preventieadviseur.

Het arrest vindt weliswaar steun in de rechtspraak en rechtsleer waarnaar het arbeidshof verwijst, maar in de rechtspraak, ook van uw Hof komt ook de tegenovergestelde opvatting tot uiting.

Uw Hof besliste immers dat de door artikel 833.2.1 van het toenmalige A.R.A.B. voorgeschreven procedure om een diensthoofd-veiligheid uit zijn functie te verwijderen alleen gold ten aanzien van het diensthoofd dat met naleving van dezelfde procedure was aangewezen (Cass. 5 oktober 1992, Pas. 1992, 1116).

Procureur-generaal Lenaerts heeft in dat verband het volgende geconcludeerd:

*“Het diensthoofd veiligheid wordt door de werkgever aangewezen onder de werknemers van de onderneming. Maar de werkgever beslist daarover niet alleen. Hij behoeft daarvoor, ingevolge artikel 833.2.1 van het A.R.A.B., het akkoord van het veiligheidscomité of, bij ontstentenis*

*daarvan, de vakbondsafvaardiging. Komen zij niet tot een akkoord, dan winnen zij het advies van de bevoegde arbeidsinspecteur in.*

*Dezelfde voorschriften gelden begrijpelijkerwijze ook voor de vervanging en de verwijdering van het diensthoofd. Zoniet zou de werkgever het akkoord in de praktijk gemakkelijk kunnen omzeilen en aan de regeling alle ware betekenis kunnen ontnemen. Daartoe zou het volstaan het diensthoofd na enkele dagen eigenmachtig te vervangen of hem gewoon uit zijn functie te ontslaan.*

*Waarborgen voor aanwijzing, vervanging en verwijdering vormen één geheel. Het vereiste van akkoord en eventueel advies voor vervanging en verwijdering geldt logischerwijze dan ook alleen voor het diensthoofd dat met akkoord is aangewezen.*

*Artikel 833.2.1 beschermt niet het diensthoofd, maar de functie; het waarborgt dat de functie steeds wordt uitgeoefend met instemming althans inspraak van het veiligheidscomité of de vakbondsafvaardiging. Het verleent het diensthoofd geen bescherming tegen onrechtmatig ontslag, zoals de leden van het veiligheidscomité genieten.*

*[...] de bestreden beslissing is hoe dan ook onwettig, doordat het arbeidshof de regeling toepast op een diensthoofd dat niet volgens de voorgeschreven procedure is aangewezen.*

*Het eerste onderdeel van het middel is gegrond”.*

Ook arbeidsrechtbanken oordelen dat de bescherming enkel geldt voor preventieadviseurs die regelmatig zijn aangesteld overeenkomstig artikel 20 van het KB van 27 maart 1998 betreffende de Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk, thans artikel II.1-19 van de Codex van 28 april 2017 over het welzijn op het werk. Personen die opdrachten uitvoeren die onder de bevoegdheid van de preventieadviseur vallen, maar niet in die hoedanigheid zijn aangesteld volgens de toepasselijke procedure, genieten de ontslagbescherming van de preventieadviseurs niet (Arbrb. Brussel 12 november 2020, AR 19/322/A, onuitg.; Arbrb. Brussel 4 juni 2007, AR nr. 8320/06, onuitg., Arbh. Luik 10 januari 2008, JTT 2008, 141; Arbrb. Nijvel 28 juni 2011, AR nr. 09/2768/A, onuitg., Arbrb. Turnhout 28 april 2008, Soc. Kron. 2010, afl. 7, 384, Arbrb. Bergen, 21 september 2009, AR nr. 08/865/A, onuitg., aangehaald door ADVOCATENKANTOOR CLAEYS EN ENGELS, “[Tegen ontslag beschermde werknemers] Preventieadviseur”, *Jura*, p. 228).

Eiser is dan ook van oordeel dat het arrest niet naar recht beslist dat het ontbreken van een voorafgaand akkoord van het comité voor preventie en bescherming met verweerders aanstelling als preventieadviseur geen reden is om de toepassing van de wettelijke bescherming uit te sluiten, en op die grond niet naar recht het vonnis bevestigt waarbij eiser is veroordeeld tot de bij artikel 10 van de Wet Bescherming Preventieadviseurs beoogde vergoeding.

NIET VERBETERDE KOPIE

**Op deze gronden en overwegingen** besluit ondergetekende advocaat voor eisers dat het U, Hooggeachte Heren en Dames, moge behagen het bestreden arrest te vernietigen, de zaak en de partijen naar een ander arbeidshof te verwijzen en te beslissen over de kosten als naar recht.

Antwerpen, 26  
december 2022

Beatrix Vanlerberghe

Bij de indiening ter griffie wordt bij deze voorziening het exploot van betekening aan de verwerende partij gevoegd.